BOLETIM INFORMATIVO **INTERLINGUA**

lingua international moderne Interlingua

Número 7 fevereiro de 1979 PORTO ALEGRE RS

TEXTOS IN INTERLINGUA

ENERGIA NUCLEAR

Profitos e riscos

Publicado no "CURRERO" de Interlingua

orgão oficial da Union Mundial pro Interlingua

Esta edição foi feita por "GRUPPO INTERLINGUA"

Flavio Gomes

Caixa Postal 4062

90000 - PORTO ALEGRE - RS BRASIL

ENERGIA NUCLEAR

Profitos e riscos

Plure paises industrialisate tene in conto que le petroleo deveni plus in plus costose e que le gas natural tosto essera exhauste. Igitur on intende a usar plus de carbon e de uranium in le trenta annos que veni. Considerante le production de electricitate on pondera in general le avantages e disavantages del energia nuclear contra illos de carbon e de petroleo. Combustion de gas natural es plus munde, sed isto se diminue rapidemente e igitur illos es a reservar preferibilemente pro le calefaction.

Energia atomic offere avantages.

Pollution del aere, le qual es le consequentia del combustion de carbon, oleo o gas, non se produce in le caso de fission nuclear. Pro paises densemente populate e ante toto in ample regiones industrial isto es un avantage. In addition le precio per kilowatthora de electricitate producite ex materia nuclear esserea minus alte que ex oleo o carbon. Le pagamentos al estraniero etiam se diminuerea, mesmo si importo de uranium es necessari, postque isto costa solmente 10 pct. del moneta a pagar pro le oleo per le qual on pote generar le mesme quantitate de energia electric. Assi energia nuclear pote exercer un effecto positive super le balancia de pagamentos. In centrales nuclear un minime quantitate de materia combustibile es necessari: un kilogramma de uranium forni le mesme quantitate de energia como 75 tonnas de carbon. Etiam le quantitate de residuos in un central nuclear es certemente plus parve. Durante un anno de functionamento un central de potentia usual produce circa 120 m^3 de residuos radioactive. Un central del mesme potentia que genera electricitate ex carbon, produce durante un anno milles de tonnas de cinere. De plus in un central nuclear on debe suppler le materia combustibile solmente un vice per anno.

Minus dependente de oleo.

Depost le crisis de petroleo le paises industrialisate aspira a un dependentia diminuite de petroleo. In tempores passate le affluentia de oleo pareva certificate. Post 1973 il totevia se monstrava que tension politic pote poner le importos in periculo. Le introduction de energia nuclear significa un plus grande diversitate de fontes de energia. Per iste diversitate paises que non possede fontes natural de energia, pote devenir minus dependente de fornitores estranier. Il es ver que carbon e uranium veni etiam ab le estraniero, sed iste fontes es minus sensibile a difficultates politic international. Carbon se trova in multe paises, ante toto in America. Le major parte del uranium on trova in Canada, le Statos Unite, Australia e Africa del Sud. Uranium

on poterea derivar mesmo ab aqua de mar. Alora le dependentia del estraniero haberea disparite del toto. Un altere avantage de energia nuclear se presenta in isto que le construction de centrales que produce iste energia e de installationes accessori, crea labor de alte qualitate. Igitur le energia nuclear es interessante pro le vita economic de omne paises industrialisate. Ille interesses industrial instigava le autoritates governamental in le paises occidental a stimular le recercas de energia nuclear. Isto occurre jam de decennios. Per exemplo pro le governamento nederlandese le aspecto industrial es importante e isto ha su influentia al discussiones politic e diplomatic super le extension del usina pro inrichimento de uranium a Almelo.

Un altere avantage de energia nuclear es le plus lente exhaustion del jacimentos de petroleo in le mundo como un consequentia del uso de uranium in le paises ric. Assi le paises developpamental e nostre posteritate haberea plus possibilitates de election pro lor provision de energia.

Sed il ha etiam disavantages.

Ab le initio del developpamento de energia atomic on comprendeva que periculos specific es inherente a illo. Al fin le technica de energia nuclear esseva developpate pro le fabrication de armas atomic. Un longe tempore on sperava que on poterea applicar iste technica de maniera vermente pacific e completemente separate de objectivos militar. Interea il deveniva evidente que iste separation non es possibile. Con le diffusion del sapientia de energia atomic simultaneemente se diffundeva le sapientia de fabricar armas atomic. Mesmo il se monstrava que qualque technicas e equipamentos que es necessari pro energia atomic, pote directemente usar se pro le fabrication de bombas atomic.

Un altere disavantage es in isto que in le procedimento de fissiones nuclear on labora con materia radioactive. Con nostre sensos human nos non es capace a perciper le radiation, sed mesmo minime quantos es nocive al homine e a su ambiente. Le effecto de ille radiation se monstrara in qualque casos in generationes sequente. Igitur materia radioactive debe esser expulsate tanto como possibile. Isto es difficile, nam le materia radioactive debe subir varie procedimentos e on debe frequentemente transportar lo. Igitur on presta multe attention al securitate del equipamentos de energia nuclear. Malgrado isto materia radioactive pote escappar, mesmo si on se tene a omne regulamentos de securitate. Iste regulamentos rende plus e plus costose le construction de centrales nuclear. Secundo calculationes recente le costos del energia nuclear es certemente non tanto basse como nos credeva antea.

Ancora es non resolvite le problema del residuos radioactive. Qualque iste residuos remane radioactive durante un longe tempore, alcunes mesmo durante plure millennios. Il ha le grande question an on potera trovar un

maniera de depositar le qual essera absolutemente secur. Le residuos remane periculose durante un periodo que es plus longe quam le tempore que qualcunque civilisation human unquam existeva. Mesmo tanto longe que in un tal periodo alterationes geologic pote evenir.

Le industria del energia nuclear es complexe e amplissime. Iste specie de energia es minus facilemente adaptabile a circumstantias local. In le paises industrialisate il deveni plus difficile pro satisfacer le exigentias de decentralisation e de cogestion. Si le paises developpamental comenciarea a usar iste technologia, illos remanerea dependente del sapientia ex le mundo industrialisate.

Pilas autogenerator.

Etiam in isto se presenta un disavantage que le jacimentos de uranium in le mundo es multo restricte. Illos es bastante pro fornir materia combustibile al reactores usual durante qualque decennios. Igitur on multo se effortia pro developpar »pilas autogenerator«. Istos pote functionar un multo plus longe tempore con un certe quanto de combustibiles. Sed le pilas autogenerator augmenta le problemas de securitate, proque illos genera plus ample quantos de materia radioactive. Per ille pilas ante toto grande quantitates de plutonium se pone in uso. Plutonium es le combustibile le plus apte pro pilas autogenerator, sed illo es etiam le plus apte materia primari pro bombas atomic.

In addition il ha le possibilitate que un pila autogenerator explodera. Le chance es parve, sed a considerar es que le consequentias enorme de un tal explosion on non pote calcular.

A un latere pilas autogenerator es necessari pro possibilisar le uso de energia nuclear durante un longe tempore, sed al altere latere nos debe constatar que le risco deveni ancora plus grande.

Le problema de ponderar le argumentos.

Le energia nuclear introduce, salvo un novelle solution pro le veniente problemas de energia, etiam nove riscos in le societate human; ecce le dilemma.

Si nos vole ponderar le avantages e le riscos le unes contra le alteres, e si nos vole cercar altere solutiones pro le problemas de energia, reguardar un periodo plus longe, per exemplo usque le anno 2000, es melior. Simple un tal consideration non essera, nam il se tracta non solmente de aspectos del economia e del pollution del ambiente. Il se tracta etiam del riscos multo plus difficilemente evalutabile del proliferation de armas atomic.

Ex »*Energiekrant van Nederland*« de martio 1977 traducite per K. Wilgenhof.

Maiores informações sobre INTERLINGUA podem ser obtidas, escrevendo para "Cxa. Postal nº 4062 / 90000 PORTO ALEGRE RS BRASIL
(ou) sr. JONAS NEGALHA Caixa Postal 7244 01000 SÃO PAULO - SP BRASIL